

Paul Watson hetja í Hollywood-filmi

Lívið hjá grinda-dráps-fíggindanum Paul Watson leggur lunnar undir Hollywood-stórfilm, sum verður framleiddur í hesum døgum. Søgan sigur onki um, um Føroyar vera partur av filminum, men í dagblaðnum The Vancouver Sun verður nevnt, at føroyska lögreglan hevur skotið við riflu og sent tárágass eftir Watson

FILMUR

Niclas Johannesen

Filmurin um Paul Watson fer at kosta útið eina hálva milliard krónur at gera - kendir filmsleikarar so sum Aidan Quinn og Anne Heche spæla berandi leiklutir. Paul Watson sigst vera sera væl nøgdur við tað, sum av sonnum kann sigast at gerast hansara atgongumerkið at røkka ta stóru fjøldina. Hóast nógv frammi í Føroyum og í londunum, har Sea Shepperd hevur herjað, so er tann harðtendi umhvørvis-maðurin ikki serliga kendur av tó stóru fjøldini í USA.

Við einum Hollywood filmi í rygginum verður tað skjótt søga.

Paul Watson hevur í árávis roynt at fáa filmsfeløg í Hollywood at gera ein film

um seg. Hann sigur sjálvur, at hann vónar, at hesin filmurin fer at gera tað sama fyri fríar hvalir, sum "Free Willy" gjørdi fyri hvalir í fangaskapi.

Greenpeace ørkymlað

Longu nú er tað greitt, at ikki øll fara at hóva komandi filmin. Teirra millum telist umhvørvisfelagsskapurin Greenpeace. Watson var ein av grundleggjarunum av Greenpeace, men pakkaði saman í 1977, tí hann helt ikki Greenpeace var nóg radikalt. Í Greenpeace verður Watson ikki mettur sum annað enn ein harðtendur maður, sum í besta/ringasta Rambo-stíli tekur lógina í egnar hendur til tess at fremja 'sakina'.

Skilnaðurin var beiskur og hatsku orðini sita enn sum arr í huginum hjá báðum pørtum. Umboð fyri Greenpeace sigast at hava sett seg í samband við framleiðararnar og bøna tey um ikki at mála eina ov negativa mynd av heimsins størsta umhvørvisfelagsskapi. Úrslitið var, at Greenpeace og filmsframleiðararnir hava gjørt ein sáttmála, har navnið Greenpeace verður brúkt í filminum og soleiðis hevur Greenpeace tryggjað sær, at ein ikki alt ov negativ mynd verður málað av felagsskapinum.

Sakk sín egna bát

Tá Paul Watson í 1977 ikki longur nýttist at lata seg

Watson er her avmyndaður í Føroyum

temja av bureaukratum, ið - sambært Watson sjálfvan - hugsaðu meira um image enn sakina sjálva, legði hann til brots við nýggja felagsskapinum Sea Sheppard Conservation Society.

Í veruliga lívinum er listin av beinleiðis atsóknum eisini langur. Watson hevur sent tveir íslenskar hvalveiðibátar til botns, tveir spanskar, fyra norskar og ein japanskan hvalabát.

Høvuðsøgan í filminum sigst tó vera, tá Sea Shepperd í 1979 elti hvalaveiði-

bátin Sierra, sum sigst at vera tann herviligasti pirat-hvalaveiðibáturin í søguni. Báturin sigst at hava veitt einar 25.000 stórhvalir í eitt tíggujára tíðarskeið, men við strendurnar í Portugal var tað slutt, tá Paul Watson við beráddum huga rendi á hvalabátin og knústi hann. Rætturin kravdi, at Watson gav hvalamonnum ein av sínum egnu bátum sum endurgjald, men istaðin valdi hann at søkka sít egna skip - meðan filmað var.

Føroyskt tárágass

Sjálvur sigur Paul Watson: "Vit verða ofta lýst sum ein umhvørvis-terrorist-felagsskapur, men vit halda í veruleikanum bara altjóða rætt."

Hetta er ikki tað, sum lond so sum Noregi, Holland og Føroyar kenna aftur. Dagblaðið The Vancouver Sun nevnir, hvussu norska sjóverjan hevur skotið eftir Watson, hvussu føroyska lögreglan hevur skotið við riflu og sent tárágass eftir Watson og hvussu holl-

enska lögreglan hevur handtekið hann í 1997.

Um Føroyar yvirhøvur vera nevndar í filminum er ikki greitt enn. Men vist er tað, at Watson er hetjan í 500 millión krónurs ætlanini. Skurkarnir eru hvalaveiðumenn - og ivaleyst eisini hvalaveiðitjóðir. Filmurin verður sýndur kring allan heim 2002.

Føroyingar verja síni egnu

Stóra skotska útgerðar-fyrirtøkan Asco, sum varð við til at bjóða uppá útgerðarvirksemið í Føroyum, gevur nú føroyskari protektionismu (byggja verjugarð) skyldina fyri, at fyrirtøkan ikki vann útbjóðingina og at føroyskar fyrirtøkur fingur uppgávuna.

ÚTGERÐARHAVN

Jan Müller

Hetta skrivar skotska blaðið The Scotsman hósdagin. Blaðið, (sum ger sínar egnu og rættliga løgu og óþressu viðmerkingar, blaðm.) skrivar, at avgerðin varð tikin av landsstýrinum og møguliga ávirkað av Danmark. - Vit eru sjálvandi vónsviknir, tí vit ikki fingur uppgávuna, men ikki heilt

so ovfarnir av, at hon fór til eitt lokalt felag sigur Steve Marples, stjóri hjá Asco og oddamaður fyri virkseminum í Europa. Asco hevur síðani 1998 arbeitt saman við Tórshavnar Skipasmiðju. Nakad herfyri varð so felagið Asco Føroyar, sum skuldi bjóða uppá útgerðarhavnina, stovnað. Upprunaliga ætlanin var at hava stöðina á Sundi men tað bleiv seinni broytt til Havnina.

Asco er ein rættliga stór fyrirtøka og hevði í fjør ein umsetning uppá umleið 4 milliardir kr. Skotska blaðið skrivar, at eisini SBS, sum hevur útgerðarhavn í Hetlandi, varð tapari í kappingini. Og víðari stendur, at føroyska avgerðin er slag í andlitid á bæði Aberdeen og Hetlandi, nú hesi bæði plássini hava gjørt sær stóran ómak fyri

at tryggja, at skotsk feløg verða handfarnir væl, nú hugsað verður um royndir teirra í oljuvinnuni í Norðsjónum.

Jeremy Cresswell, sum skrivar greinina í The Scotsman, vísir annars á, at vinnarin í kappingini, Atlantic Supply Base og Faroer Ship fingur sáttmálan, hóast tey ongar royndir hava innan logistikk í oljuvinnuhøpi.

Ein kelda sigur við blaðið, at Danmark stendur aftanfyri avgerðina, citat: "The long arm of Denmark is behind the choice", og leggur aftur, at hetta er tí, at danski forsætisráðharrin í 1992 lat føroyingum ráðevnini í undirgrundini. Síðani tá hava danskir myndugleikar gjørt hvat teir kunnu fyri at vísa vælvild yvirfyri fyrirtøkum við sambandi við Danmark,

heri eisini Faroer Ship. Lagt verður aftur, at føroyskur politikkur er ringur at spáa um og er vanliga undir ávirkan úr Danmark. (Til hetta kann sigast, at danska fyrirtøkan, sum varð við í kappingini kom als ikki við í sjálva útbjóðingina og spurningur er so eisini, hvat samband Faroer Ship hevur við Danmark, so her er møguliga okkurt misskilt, blaðm.)

Hava fingið serkøna ráðgeving

Kenneth Rasmussen, stjóri í Atlantic Supply Base sigur í eini viðmerking, at tað er rætt, at teir ikki hava beinleiðis royndir í oljuvinnuni sum so, men vísir tó til, at eitt nú Skipafelagið hevur drúgar royndir á logistikkøkinum við last-

ing, lossing, flyting og goymslu. - Vit hava so eisini roynt at savna allar góðar krefur til at byggja upp eina ekspertisu og í hesum sambandi hava vit sjálvandi havt ráðgevar bæði í Skotlandi og Noregi. Skotska ráðgevingin hevði við sjálva havnina í Runavík at gera, meðan teir hava fingið basaráðgeving frá norska felagnum CCB (Coast Center Base) sum eitt annað stórt norskt útgerðar-felag. Norseia eigur helvtina í. Her er talan um útgerðarstøðir við drúgvum royndum, og hava vit fingið holla ráðgeving frá teimum sigur Kenneth Rasmussen.

Tað hevur verið røð fram undir, at tilboðið hjá ASB er so lágt, at talan kanska er um at seta pengar til. Sosialurin hevur frætt, at hini tilboðini lógu um 8

mill. kr., meðan tað hjá ASB var um 4 mill. kr. Kenneth Rasmussen sigur, at tað ber ikki til uttan víðari at samanbera hesi tøluni. -Vit hava hildið okkum til eina føroyska príslegu, og tá tosað verður um 4 mill. kr. so er tað fyri virkseimið, sum verður í 2001. Sáttmálin gongur jú longur enn tað.

Spurningurin er so eisini, hvussu man roknað seg fram til prís ol. tí tað er ein sannroynd, at Skipafelagið t.d. hevur fólk, pakkhús og amboð á staðnum, sum verða brúkt til onnur endamáli og sum tá eisini eru tók til supplyarbeidið. Kenneth Rasmussen er annars fegin um tey lukkuynski, sum teir hava fingið bæði frá Tórshavnar Skipasmiðju og Eimskip.